

Thorvald Staunings tale ved udstilling

Taler

Thorvald Stauning
Statsminister

Dato

4. oktober 1929

Sted

Ukendt

Jeg har gerne knyttet mit Navn til denne Udstilling, thi der forekom mig yderst interessant, at Haandværkere og Industridrivende i denne lille by følte Trang til at vise, hvad de kan præstere og til at øve Propaganda for forøget Produktion.

Vi ved, at det, der bærer Samfundet, er Produktionen. Landbruget. Haandværket og Industrien er i Fællesskab bærende Erhverv, og de burde ganske anderledes end Tilfældet er arbejde sammen og støtte hinanden. Ingen vil tjene, hvis noget af disse Produktionsled visner bort. Det vil tværtimod blive dyrt, hvis vi udelukkende skal være henviste til udenlandsk Produktion paa meget Omraade. Der kan være Tider, hvor man udefra byder os billige Produkter, men hvis man deraf lader sig friste til at lukke sit eget Værksted, vil der komme en Tid, da man maa efterbetale, hvad der en Gang blev solgt billigt, og man er dernæst [prisgivet] dem, der har erobret Markedet fra os selv. Disse Kendsgerninger har man ikke villet tilegne sig i den Udstrækning, som havde været ønskeligt, og derfor har dansk Erhvervsliv maattet slide sig igennem en Række vanskelige Aar, hvor Værksteder har maattet lukke, og hvor Arbejdere har maattet bære uforholdsmæssige Lidelser.

Forskellige hjælpemidler kunde til forskellig Tid [have] været bragt i Anvendelse, men derom kunde der ikke blive Enighed i det danske Samfund. Og nu siger man, at Industrien er stolt over at have klaret sig selv igennem Tidens Vanskeligheder, og det kan der være noget om, kun maa man ikke glemme, at Arbejderklassen uforskyldt har maattet bære en væsentlig Byrde i Form af Arbejdsløsheden, og dennes Omfang selv paa Aarets bedste Tid viser, at vi ingenlunde har overvundet de Forhold, der fulgte af Valuta-Forstyrrelse og usund Konkurrence.

Det er da rimeligt og godt med denne Baggrund, at der tages et Arbejde op for ny Landvinding.

Danske Landmænd producerer fortræffeligt Smør, Kød, Flæsk osv.. men danske Ingeniører og Industri- og Haandværksarbejdere kan ogsaa producere fortræffelige Varer, hvis Kvalitet sikrer dem en formen Plads paa Markederne. Det er uklogt, hvis danske Forbrugere af Industrivarer ikke sikrer sig danske Produkter, men desuden er der steder nok i verden, hvor man ogsaa kan finde Forstaaelse for dansk Produktion.

Med største Tilfredshed har man bemærket, hvorledes vi efter at have faaet ordnet Landets Pengevæsen er kommet ind i fastere Forhold. Den Udvikling, der er foregaaet i Udlandets Prisforhold, har været gunstigt for Landbruget, og gode Høstaar har bidraget stærkt til Bedring af Situationen, og det bør tilføjes, at denne Bedring selvfølgelig ogsaa sætter Spor i andre Erhverv.

Men er der and lidt Opgang, bør det dog erindres, at vi endnu har meget tilbage af Arbejdsløsheden, og at flere betydende Erhvervsgrøene er langt fra at have overvundet Vanskelighederne. Opgangstiden bør da ikke tages som en Periode, der opmuntrer til Hvile. Den bør tværtimod benyttes til de Fremstød, der er mulige for at vinde forøget [Afsætning] og Beskæftigelse.

De midler til Værn og Fremhjælpning, der til visse Tider var anvendelige, kan nu ikke anvendes. Nu spores Tegn til en modsat Bevægelse i det internationale Samkvem. Misbruget af Tolden er blevet en Plage for Befolkningerne, og der tales for Alvor om Toldkrigens Ophør, om Toldfred og Sænkning af Toldmurene.

Men selv om det er andre midler, der nu er anvendelige, vil det være rimeligt, om alle danske Kræfter samles om den Opgave som det er at forøge vor Produktion. Der er sikkert Omraader, hvor baade Forsøgsvirksomhed, Propaganda og Eksport-Organisation er fornøden, ligesom vi fremdeles maa have Modernisering og Billiggørelse for Øje. Samfundet har før støttet Udviklingen af Erhvervsmuligheder og maa gøre det igen, hvis det er fornødent, men selvfølgelig maa Erhvervene selv være i spidsen og vise baade Vilje og Evne.

Det sker ved en Lejlighed som denne, og jeg udtaler Haabet om, at Haandværk og Industri heroppe maa faa større Befolkningsdele i Tale ved hjælp af denne Udstilling, og jeg ønsker, at den maa vise Befolkningen, at der er en handledygtig Befolkning samlet i Industri og Haandværk og en driftig og sikker

Handelsstand, der kan besørge Omsætningen.

Jeg ønsker, at Udstillingen vil være til Ære for denne Egn og for vort land, og at den vil bidrage til Fremgang og Højnelse, til Hæder og Held for vort Land.

Kilde

Rigsarkivet: Statsministeriet Thorvald Stauning, Embedsarkiv. 1929-1942 (0001+M01). Taler, artikler med videre.

Kildetype

Maskinskrevet manuskript

Tags

Socialdemokratiet, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/thorvald-staunings-tale-ved-udstilling-1929>